

Crimen Fori Ecclesiastici

Seu Decretalium Gregorii IX. Pont. Max. Liber V ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem Expositus, In quo praecipuae circa Materiam hujus Libri Quinti, quae tum in Theoria, tum in praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & horum solutionibus

Accedunt tres Indices, unus Titulorum initio Operis, duo rerum, & verborum notabilium in calce ejusdem, prior quidem super Tomum praesentem, alter compendiosus super Universum Jus Canonicum

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1727

VD18 13510827-001

Titulus XXVIII. De Clerico non ordinato ministrante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75255)

nie Divinorum Officiorum; suspensus autem celebrare præsumens Irregularis evadit, juxta dicta n. 4. Contra ligato Excommunicatione minori solum interdicta est Sacramentorum susceptio, non verò Ordinum exercitium; conf. hos exercens Censuram non violat. *Conf.* quia nullo Jure expressum est, quòd ligatus Excommunicatione minori per hoc, quòd Divina celebret, Irregularitatem incurrat. Irregularitas autem non incurritur, nisi in casibus Jure expressis.

43 *Ad Rationem dubitandi* ita ligatus peccat graviter, dum insuper habità eà Censurà Excommunicationis minoris, Sacramentum celebrando recipit, non verò

quatenus exercet actum Ordinis Sacerdotalis; nam hunc exercens, si cum perceptio-
ne Sacramenti conjunctus non sit, juxta Navar. *Man. c. 27. n. 24.* Ugolin. *de censur. tab. 3. c. 6. §. 2.* Henric. l. 13. c. 3. §. 1. Suar. *D. 24. sect. 2. n. 12.* Bonac. *D. 2. de Excomm. q. 3. n. 4.* nullam etiam venialem culpam admittit. Juxta Anchar. *in c. fin. cit. Host. Summ. hic n. 2.* Sot. *in 4. dist. 22. q. 2. art. 3.* Covar. *in c. alma p. 1. §. 2. n. 2.* Avil. *p. 2. de Censur. c. 6. D. 12. dub. 3.* Palao *tr. 29. D. 2. p. 21. n. 10.* Barbof *in c. fin. cit. n. 6.* Pirhing *hic n. 54.* culpam quidem committit, sed venialem duntaxat.

TITULUS XXVIII.

De Clerico non ordinato ministrante.

S U M M A R I U M.

1. Graviter peccat ministrans in Ordine non suscepto.
2. &c. Hujus pœna est Excommunicatio, suspensio, & Irregularitas.
6. &c. Requisita ad incurrendam propterea Irregularitatem.
10. &c. An eam incurrat exercens actum Ordinis sine tentatione cum exercendi?

13. &c. An ministrans in Ordine defectivo suscepto?
15. &c. Vel in ordine minore?
18. &c. An Irregularis fiat Sacerdos simplex conferens Ordines, consecrans Ecclesias &c.
21. &c. An eam incurrat Laicus solemniter baptizans, Missas legens &c.
26. &c. Quis dispensare possit in ista Irregularitate?

1 **U**T usu Ordinis suscepti, à quo suspensus est, ita, & non minus delinquit Clericus usu Ordinis non suscepti, ut si in Minoribus duntaxat constitutus cum Dalmatica, & Manipulo solemniter cantaret Epistolam, vel Diaconus celebraret Missam, baptizaret solemniter, benediceret nuptias &c.

2 **Q**uæritur 1. quæ sit pœna Clerici ministrans in Ordine non suscepto? *4.* triplex à Jure statuitur. 1. Excommunicatio *c. si quis 1. b. tit.* sed ferendæ tantum sententiæ, prout ex verbo *Abjiciatur*, quod ministerium hominis indicat, colligit Suar. *de Censur. D. 42. sect. 4. n. 2.* Barbof. *in c. 1. cit. n. 1.* Wagnereck *ibid. in Exeg. Pirhing hic n. 3.* Wiestner *n. 1.* Reiffenstuel *n. 5.*

3 **2.** Suspensio ad biennium, vel triennium ab exercitio Ordinis, non cujuscunque (nam dispositio *c. fin. b. tit.* ubi suspensio ista statuitur, pœnalis est, conf. ad Ordines non expressos non porrigenda) sed proximè, seu ultimò suscepti, infligenda Diacono, qui Missam celebrare præsumperit. Suar. *sect. 4. cit. n. 2. §. 4.* Avil. *p. 7. de Censur. D. 9. sect. 2. dub. 15. concl. 2.* Vivian. *in c. 2. hic pr.* Pirhing *hic*

n. 3. König *n. 2.* Wiestner *n. 2.* Reiffenstuel *n. 3. §. 4.*

3. Irregularitas, saltem partialis, 4 vi cujus ad superiores Ordines nequeat promoveri *c. si quis 1. & c. seq. b. tit.* quæ Irregularitas tum demum fit totalis, quando durante Suspensione biennali, vel triennali, ut dictum est, ad actus Ordinis, à quo ita suspensus est, exercendos temere se ingesserit. Suar. *n. 4. cit. fin.* Coninck *D. 18. dub. 6. concl. 1.* Barbof. *in c. fin. b. tit. n. 1.* Gonzal. *ibid. n. 1.* Vallens. *hic 7. Diaconus, Engl. n. 1.* König *n. 2.* Wiestner *n. 3.* Reiffenstuel *n. 2.*

Easdem pœnas innovavit, & insuper 5 novas statuit post Gregorium XIII. & Sixtum V. Clemens VIII. *constit. incipit Etsi alias 21. Bullar. tom. 3.* & Urbanus VIII. *constit. incipit Apostolatus 79. tom. 4.* qui decrevit pœnis à Clemente statutis procedi posse contra omnes five Laicos, five Clericos Sæculares, vel Regulares non promotos, præsumentes Missas celebrare, & Sacramentales Confessiones audire, dummodo vigesimum ætatis suæ annum compleverint. Matthæucc. *Offic. Eccl. c. 10. n. 4. 7. sacrilegam*

Quæritur 2. quid requiratur, ut Ir-

regu-

regularitas incurratur per ministracionem in Ordine non suscepto? **1.** requiritur, ut, qui in Ordine non suscepto ministrat, sit capax Irregularitatis, ac proinde mas, & baptizatus; nam foemina, & mas non baptizatus hoc ipso, quod Jure Divino incapaces sint Ordinis, ut dictum est *Libr. 1. Tit. 11. n. 21.* etiam incapaces sunt Irregularitatis: & hinc si exerceant actum Ordinis, aliter puniendi sunt. Angel. *V. Irregularitas n. 31.* Rosell. *V. eod. n. 2.* Amill. *n. 65.* Henriq. *l. 2. c. 29. n. 5.* Suar. *D. 42. de Censur. sect. 4. n. 20.* Sayr. *de censur. l. 7. c. 10. n. 6.* Bonacin. *de Irregul. D. 3. q. 3. p. 6. n. 1.* Laym. *l. 1. tr. 5. p. 5. c. 3. n. 3.* Dian. *p. 4. tr. 2. resolut. 77. §. 91.* Coinejus *p. 3. tr. de Irreg. D. 7. dub. 291.* Gibalin. *de Irreg. c. 5. consuet. 1.* Barbol. *in c. 1. b. tit. n. 5.* Gonzal. *ibid. n. 2.* Pirhing *hic n. 8.* Wiestner *n. 4. ibid.*

2. Ut exerceat actum Ordinis proprium, & eo modo, quo vi Ordinis solet, & non nisi ab ordinatis licite exerceri potest: quod contingeret, si simplex Sacerdos conferret Ordines, Diaconus celebraret Missam, aut Solenniter baptizaret sine licentia Episcopi, vel Presbyterii, subdiaconus cantaret cum Stola Evangelium, & in Minoribus constitutus cum Manipulo Epistolam &c. Sylv. *V. Irregularitas q. 12. limit. 6.* Navar. *Man. c. 27. n. 242.* Avil. *p. 7. de Censur. D. 9. sect. 2. dub. 13. limit. 5.* Suar. *sect. 4. cit. n. 1.* Palao *tr. 29. D. 6. p. 18. n. 2.* Vivian. *in c. 1. b. tit. fin.* Wagnereck *in Exeg. ibid.* Barbol. *n. 2.* Pirhing *n. 5.* König *n. 2.* Wiestner *n. 5.* Reiffenstuel *n. 6.* Unde Irregularitatem non incurrit, qui in Officio solenni canit Epistolam, vel Evangelium, etiam Dalmaticam indutus, modo Manipulum, & Stolam non deferat, cum proprium insigne Diaconi sit Stola, & Subdiaconi Manipulus. König *n. 2. cit.*

3. Ut id faciat temere per textum *c. si quis 1. b. tit. ibi, Propter temeritatem,* ac proinde scienter; quia Irregularitas ista poenalis est, & supponit actum culpabilem. Avil. *dub. 13. cit.* Suar. *n. 16.* Pirhing *n. 5.* Wiestner *n. 5.* Reiffenstuel *n. 8.* Hinc, qui ex ignorantia invincibili probabiliter putat, se Ordinem, cujus actum exercet, habere, Irregularitatem non incurrit; quia tali casu culpa abest. Imò Avil. *l. cit.* putat, non incurri hanc Irregularitatem etiam ab eo, qui ex crassa ignorantia ministrat in Ordine, quem non habet; quia est valde gravis poena, ideoque non incurritur, nisi à sciente, & temerariè præsumente, sive per contemptum ministrante.

4. Ut actio, sive exercitium Ordinis, saltem externum, fiat serio; nam si id joco tantum, sive per modum ludicræ, aut scenicæ actionis facit, non censetur in

Ordine ministrare, vel illum exercere, sed potius exercitium, vel ministerium ejus representare: quod intercedente honesta causa, & secluso rerum Divinarum contemptu licitum est, ac proinde nequit Irregularitati subijci. Sylv. *V. Irregularitas q. 12. limit. 2.* Navar. *Man. c. 27. n. 251.* Sot. *in 4. dist. 26. p. 1. art. 3.* Henriquez *l. 14. c. 6. n. 1.* Sayr. *l. 7. Theaur. c. 10. n. 2.* Suar. *sect. 4. cit. n. 16.* Bonac. *p. 6. cit. n. 1.* Palao *n. 2.* Pirhing *n. 6.* Wiestner *n. 6.* Reiffenstuel *n. 7.*

Quæritur **3.** an, ut incurratur hæc Irregularitas, etiam requiratur, ut actus Ordinis exerceatur cum intentione eundem exercendi? Affirmant Tabien. *V. Irregularitas 4. §. 3.* Navar. *Man. c. 27. n. 242.* Ugolin. *de Censur. c. 37. n. 10.* Avil. *p. 7. D. 9. sect. 2. dub. 13. §. quinto.* Hurtad. *D. 2. difficult. 2. n. 5.* Bonacin. *de Irregul. D. 7. q. 3. p. 6. n. 2.* Moventur **1.** quia in *c. si quis 1. b. tit.* statuitur hæc Irregularitas, eo quod non ordinatus solenniter baptizaverit, vel aliud officium Ordini annexum exercuerit, sed qui sine intentione Ordinem exercendi actum Ordinis ponit, revera non ponit actum Ordinis, utpote ad quem vel maximè requiritur intentio faciendi id, quod facit Ecclesia, ergo &c. **2.** ad incurrendam hanc Irregularitatem opus esse videtur, ut Officium Ordinis exerceat, si non verè, saltem quantum est ex se, sed qui intentionem non habet illud Officium exercendi, illud, quantum est ex se, non exercet, cum deficiat in intentione, ergo &c. **3.** confirmant exemplo rebaptizantis exterius sine intentione, qui ex communi Irregularitatem impositam adversus rebaptizantes non incurrit; quia, quantum est ex se, non rebaptizavit.

Sed verior est negativa, quam **11** etiam defendunt Suar. *de Censur. D. 42. sect. 4. n. 18.* Coninck *D. 18. dub. 6. n. 47.* Laym. *l. 1. tr. 5. p. 5. c. 3. n. 1.* Palao *tr. 29. D. 6. p. 18. n. 8.* Pirhing *hic n. 6.* Wiestner *n. 6.* Reiffenst. *n. 7.* Ratio est, quia aliàs Irregularitas hæc à non ordinatis, ministrantibus in Ordine non suscepto, facile eluderetur, dicendo, se fidei duntaxat, & sine intentione actum Ordinis exercendi ministrasse: imò Irregularitate hæc nemo afficeretur, nisi Hæreticus aut crassissima laborans ignorantia, cum nemo alius Officium Ordinis, quod sibi scit impossibile, exercendi voluntatem habere possit.

Ex quo patet ad **1.** argumentum **12** contrarium; nam SS. Canones punire intenderunt actum externum serio exercitum. Ad **2.** ille Minister, qui serio ponit actum externum Ordinis, quem non habet, jam facit, quantum ex parte sua facere potest ad officium Sacrum exercendum

dum; quia aliam habere intentionem est ei ferè impossibile, ut probatum est. *Ad 3.* negatur paritas; nam illa Irregularitas imposita fuit Hæreticis rebaptizantibus, ac proinde supponitur, illos habere intentionem rebaptizandi, & judicare, dari posse rebaptizationem. at hæc Irregularitas, de qua in præfenti, instituta est ad puniendos Sacrilegos, qui cum ordinati non sint, Ordinis officium usurpant.

13 Quæritur 4. an Irregularitatem istam incurrat, qui ministrat in Ordine, quem ipse quidem suscepit, sed defectuosè, quòd in collatione illius ommissum sit aliquid, quòd aliàs poni debebat? *1.* distinguendo: Vel enim ommissum est aliquid accidentale tantum, quod certum est, non esse de substantia v. g. Unctio aliqua; vel contra ommissum est aliquid substantiale. *Si primum*, ministrans in Ordine sic suscepto, antequam suppleatur ommissum, peccat quidem graviter (nisi ommissum esset parva ceremonia, quæ necessariò supplenda non est) per hanc tamen culpam, etsi gravem, non incurrit Irregularitatem; quia ea nullo Jure expressa est, quamvis prohibeatur interim ministrare, donec defectus ille suppleatur. Angel. *V. Irregularitas n. 39.* Sylv. *V. eod. q. 12. limit. 5.* Suar. *D. 42. de Censur. sect. 4. n. 12.*

14 *Si secundum*, interest, an collatio per omissionem ejusmodi fuerit omnino invalida, an verò remanserit valida, eò quòd Ordinatio substantialiter dividua sit, prout est Ordinatio Sacerdotis, in qua per traditionem patenæ cum Hostia, & calicis cum vino confertur potestas consecrandi Corpus, & sanguinem Christi; & per impositionem manuum Episcopi datur potestas absolvendi. *Si prius*, exercens Ordinem ita susceptum, nisi ipsum excuset ignorantia defectus, Irregularitatem incurrit, ut communis habet sententia, teste Suar. *l. cit. n. 11.* *Si posterius*, ordinatus cum traditione patenæ cum Hostia, & Calicis cum vino, ommissa impositione manuum, Irregularis quidem efficitur absolvendo à peccatis; quia revera ministrat in Ordine, quem non habet: probabilis tamen, ut putat Suar. *n. 13.* non fit Irregularis, si missam celebret; quia defectus impositionis manuum respectu talis ministerii accidentarius est. Neque obstat *e. fin. b. tit.* ubi Irregularis esse dicitur, qui sine manuum impositione Missas celebrare ausus est; quia per manuum impositionem ibi significatur tota Ordinatio Sacerdotalis, ut ex contextu constat, & notavit Gloss. *ibid.* Suar. *n. 11. § 13.*

15 Quæritur 5. an ad Irregularitatem hanc incurrendam necessarium sit, ut ministraret aliquis in Ordine Sacro? Affirmant aliqui cum Angel. *V. Irregularitas n.*

38. Sylv. *V. eod. q. 15.* Avil. *p. 7. de Censur. D. 9. sect. 2. dub. 15.* quia in Minoribus ministrare etiam Laici solent, & licitè possunt.

Sed adhibenda est distinctio infirma 16 *ta Tit. præc. n. 33.* Vel enim ministrat in tali Ordine minore, tanquam ex officio proprio, & eo modo, quo ministrari non nisi ab ordinatis licitè potest; vel ministrat eo modo, quo solet ministrari à Laicis. *Si hoc secundum*, ita ministrans nullam incurrit Irregularitatem; quia non exercet actum proprium Ordinis. Navar. *Man. c. 27. n. 242. dist. 7.* Suar. *D. 42. de Censur. sect. 4. n. 15.* Westner *hic n. 7.* Reiffentuel *ibid. n. 9.* Pirhing *n. 9.*

Si primum, incurrit Irregularitatem, 17 prout sumitur ex *c. si quis 1. b. tit.* ubi generaliter constituitur, ut *si quis - aliquod Divinum Officium exercuerit non ordinatus, - nunquam ordinetur.* atqui etiam Officia minorum Ordinum ad Divinum Officium pertinent. ergo &c. *Conf.* à pari cum Excommunicato, ministrante in Ordine minore, qui secundum dicta *Tit. præc. n. 33. cit.* Irregularitatem incurrit *DD. cit.*

Quæritur 6. an Irregularitatem in- 18 currat Sacerdos simplex Confirmans, conferens SS. Ordines, consecrans Ecclesias, vel Altaria &c. *Ratio dubitandi* est; quia Episcopatus secundum aliquos non est Ordo, vel saltem non est Ordo distinctus ab Ordine Sacerdotali.

Sed tenenda est affirmativa Sen- 19 tentia, quam etiam defendunt Suar. *D. 42. cit. sect. 4. n. 7.* Laym. *l. 1. tr. 5. p. 5. c. 3. à n. 5.* Pirhing *hic n. 3.* Wielner *ibid. n. 8.* quia ut *Libr. 1. Tit. 11. n. 4.* dictum est, Episcopatus revera est Ordo; & esto, Ordo non sit, ab omnibus tamen instar Ordinis reputatur comparatione Ordinis Sacerdotalis, vi cujus ejusmodi actus ante consecrationem Episcopalem exerceri nequeunt, & per hanc primum ad eos exercendos Sacerdos elevatur.

Unde eo casu Sacerdos Irregularis 20 efficitur, ne in Episcopum consecrari possit; in Sacerdotio verò manebit suspensus biennio, vel triennio arbitrio Episcopi; ceteros verò Ordines inferiores exercere non prohibebitur. Suar. *l. cit.*

Quæritur 7. an Irregularitatem in- 21 currat etiam Laicus, solenniter baptizans, vel alios actus Ordini proprios exercendo? Affirmant Navar. *Man. c. 27. n. 242. §. septimò.* Sot. *in 4. dist. 18. q. 4. art. 1. §. in dubium. & dist. 25. q. 1. art. 3. post concl. 4.* Valent. *tom. 4. D. 4. q. 2. p. 1. & D. 7. q. 10. p. 1.* Suar. *D. 42. de Censur. sect. 4. n. 10.* Avil. *p. 7. D. 9. sect. 2. dub. 13.* Coninck *D. 18. dub. 6. n. 45.* Filliucc. *tr. 20. c. 7. q. 8. n. 208.* Hurtad. *D. 2. de Irregul. diff. 2. n. 4.* Vallens. *hic §. at verò.* Zael.

Zoel. n. 4. § 5. Engl. n. 1. Wiestner n. 9. & plures alii valde probabiliter.

²¹ *Movenitur* 1. quia Laicus Ordinum Officium temere usurpando æquè, imò gravius delinquit, quàm Clericus ad divina per primam Tonsuram jam deputatus. 2. quia *c. si quis 1. b. tit.* Irregularis esse pronuntiat non ordinatus ministrans indistinctè, & nullo facto discrimine, an Clericus ille sit, an verò Laicus. 3. quia per *Const. Clem. VIII.* incipit *Esti aliàs editam 4. Dec. 1691.* à foro Ecclesiæ abjici, & ab Ordinibus, siquos habuerint, degradati, Curia Sæculari tradi jubentur quicunque non Presbyteri generaliter, qui Missam celebrare, aut Sacramentalem Confessionem audire præsumperint.

²³ Sed non minus probabiliter Irregularitatem tali casu à Laico incurri negant Angel. V. *Irregularitas 1. n. 38.* Rosell. V. *eod. n. 2. pr.* Tabien. *ibid. 4. n. 2.* Henriq. l. 2. de *Baptism. c. 29. n. 5.* & l. 14. c. 6. n. 2. Sayr. l. 7. c. 10. n. 6. Bonacin. de *Censur. D. 7. p. 6. n. 1. v. dixi Clericus.* Laym. l. 1. tr. 5. p. 5. c. 3. n. 3. Palao tr. 29. D. 6. p. 18. n. 10. Barbof. in *c. si quis 1. b. tit. n. 5.* Ratio est, quia Irregularitas non incurritur, nisi in casibus Jure expressis, atqui nullo Jure expressum satis invenitur, quòd talis Laicus Irregularitatem incurrat: imò istum dispositione Juris, statuentis Irregularitatis pœnam ministranti in ordine non suscepto, non incurri, satis clarè indicat Rubrica *pres. Tit.* quæ loquitur de *Clerico non ordinato ministrante.*

²⁴ Interim tamen fatendum omnino est, quòd Laicus, Missam celebrans, vel Confessionem Sacramentalem audiens, committat peccatum, & Sacrilegium gravissimum, dum Divinis Sacramentis illudat, & fidelibus per falsitatem purum panem cum vino loco veri Corporis, & Sanguinis Christi adorandum proponit: non minus talis Laicus decipit fideles,

qui ipsi peccata sua aperiunt, putantes eum esse Sacerdotem; nam existimant se obtinere remissionem peccatorum suorum, quam tamen per absolutionem, à tali homine factam, ob defectum Ordinum, & Jurisdictionis obtinere nequeunt. Hinc meritò ab Inquisitoribus, & locorum Ordinariis, tanquam Idololatriæ, & gravissimi Falsi rei omni misericordiâ indigni judicari, & Curia Sæculari debitis pœnis afficiendi tradi possunt, & debent, juxta *Const. Clem. VIII.* incipit *Esti aliàs cit.* quàm confirmavit *Urbanus VIII. Const.* incipit *Apostolatús*, prout dictum est *suprà n. 5.*

Ad Argumenta n. 22. allata in 25 contrarium non difficilis est responsio. Ad 1. dici potest, quòd hic verlemur in materia pœnali, in qua à paritate rationis Argumentum non rectè ducitur. Ad 2. generalitas textus ad Clericos satis restringitur per Rubricam, quæ de Clerico expressè loquitur. Ad 3. Constitutio illa non meminit Irregularitatis: conf. eidem in casu præsentino non erit locus.

Quæritur 8. quis in Irregularitate, quam quis per usum temerarium Ordinum non susceptorum incurrit, dispensare possit, & potestatem concedere suscipiendi Ordines? ²⁶ *2.* distinguendo inter Jus antiquius & Jus novum Trid. *jure antiquo* Decretalium dispensare poterat solus Pontifex *c. cum æterni 1. §. sciturus de Sent. & re jud. in 6.*

Jure novo Trid. autem in Delicto hoc, hæc huc occultum sit, dispensare permittitur etiam Episcopus *Sess. 24. c. 6. de reform. Ugol. de Offic. Episc. c. 57. §. 3. n. 1.* Bonacin. de *Censur. D. 7. q. 3. p. 6. n. 10.* Palao tr. 29. D. 6. p. 18. n. 12. Barbof. in *c. fin. b. tit. n. 4.* Piching *hic n. 10.* Wiestner n. 10. *fin.* Reifentuel n. 16.

